IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SPRAWIEDLIWOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA**
(NR 130)
z dnia 25 października 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 130)

25 października 2022 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Asta (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– sprawozdanie podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych (druk nr 2478).

W posiedzeniu udział wzięli: **Michał Woś** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Jacek Bem** zastępca przewodniczący Krajowej Rady Kuratorów wraz ze współpracownikami, **Aleksandra Szewera-Nalewajek** przewodnicząca Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Kuratorów Sądowych wraz ze współpracownikami, **Edyta Odyjas** przewodnicząca NSZZ „Solidarność" Pracowników Sądownictwa i Prokuratury wraz ze współpracownikami, **Elżbieta Aleksandrowicz** wiceprzewodnicząca Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracownikami, **Jerzy Dróżdż** wiceprzewodniczący Międzyzakładowej Organizacji Związkowej Kuratorów Sądowych Krajowego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Ad Rem".

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Paulina Gabor, Daniel Kędzierski, Anna Majewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Adam Niewęgłowski**, **Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Bardzo serdecznie witam wszystkich państwa posłów. Witam zaproszonych gości. Witam pana ministra Michała Wosia, który reprezentuje dzisiaj Ministerstwo Sprawiedliwości. Witam panią dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego, panią Monikę Walewską. Witam pana dyrektora Krzysztofa Rybkę z Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji. Witam pana Sebastiana Bończaka, naczelnika Wydziału Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego. Witam panią Wiolettę Włodygę, naczelnika Wydziału Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji. Witam również głównych specjalistów: panią Annę Łubińską-Bujak z Departamentu Legislacji Prawa Karnego, pana Mariusza Ciepierskiego z Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji i panią Annę Bień z Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji. Z Krajowej Rady Kuratorów witam serdecznie pana przewodniczącego Jacka Bema i delegata z okręgu gdańskiego, pana Rafała Narlocha. Z Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Kuratorów witam panią przewodniczącą Aleksandrę Szewerę-Nalewajek oraz przewodniczącego Bartłomieja Geseka. Z NSZZ „Solidarność" Pracowników Sądownictwa i Prokuratury witam panią przewodniczącą Edytę Odyjas oraz pełnomocnika do spraw kuratorów panią Joannę Zabłudowską. Z NSZZ Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości RP witam panią przewodniczącą Elżbietę Aleksandrowicz i z Międzyzakładowej Organizacji Związków Kuratorów Sądowych NSZZ „Ad Rem" witam pana przewodniczącego Jerzego Dróżdża i eksperta pana Grzegorza Kozerę. Bardzo serdecznie państwa witam.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia obejmuje rozpatrzenie sprawozdania podkomisji nadzwyczajnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych z druku nr 2478. W tym miejscu chciałbym bardzo serdecznie podziękować pani przewodniczącej podkomisji i członkom podkomisji za sprawną pracę nad tą obszerną ustawą, jak również oczywiście Biuru Legislacyjnemu za wsparcie w tych pracach. Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. Proszę panią przewodniczącą podkomisji, poseł Elżbietę Płonkę, o przedstawienie sprawozdania.

Poseł Elżbieta Płonka (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo posłowie i szanowni goście, podkomisja spotkała się w ubiegłym tygodniu, 20 października. Przedmiotem tego spotkania był projekt ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych. Środowisko kuratorów sądowych było licznie reprezentowane. Poza związkami zawodowymi był także samorząd, Krajowa Rada Kuratorów, licznie reprezentowane były inne osoby związane z sądownictwem, w tym także środowisko sędziowskie w postaci pana sędziego Zduna z KRS. Oczywiście dyskusja była obszerna, ponieważ dyskusja ze środowiskiem kuratorów trwała dosyć długo, dyskusja między ministerstwem a kuratorami. Projekt ten przygotowywano około półtora roku. Sprawy są ważne, ponieważ dotyczą zarówno zawodów zaufania publicznego, jak i spraw wynagrodzeń, bezpieczeństwa pracy i efektów właściwych pracy kuratorów sądowych. Poprawki były złożone przede wszystkim przez posłów, ale składali je także reprezentujący kuratorów sądowych. Jedna była przejęta przez pana posła. Pani poseł przewodnicząca Milczanowska również składała poprawkę. Biuro Legislacyjne zgłosiło wiele poprawek redakcyjnych. W dniu dzisiejszym w imieniu podkomisji przedstawiam projekt ustawy o zmianie ustawy o kuratorach sądowych w brzmieniu przyjętym przez podkomisję w dniu 20 października. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo, pani poseł. Czy ze strony Biura Legislacyjnego na tym etapie są jakieś uwagi?

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, na tym etapie nie. Ja tylko zasygnalizuję, że mamy do sprawozdania jeszcze dosłownie bodajże osiem lub dziewięć uwag typowo redakcyjnych. To już na etapie rozpatrywania poszczególnych artykułów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy pan minister ma na tym etapie jakieś uwagi?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Woś:

Panie przewodniczący, jeśli pan pozwoli, ja bym zajął trzy minuty na pewne podsumowanie, które przygotowaliśmy, także z uwagi na propozycje posłów. Mianowicie podczas prac podkomisji przewijały się sprawy, które wyniknęły z samego postulatu strony społecznej, strony samorządowej, związków zawodowych. Przygotowaliśmy takie zestawienie, wydaje się, że bardzo wartościowe dla Wysokiej Komisji, żeby każdy z państwa wiedział, które ze spraw ujętych w ustawie, nad którą procedujemy, wyniknęło z pewnych wieloletnich analiz ministerstwa, ale przede wszystkim na wniosek i zgłoszone potrzeby, czy to w ramach różnych pism przy pracach nad koncepcją ustawy, czy to w ramach konsultacji społecznych, czy później na różnych etapach, zarówno ze strony samorządu kuratorów, czyli Krajowej Rady Kuratorów, jak i też ze strony różnych związków zawodowych. Jeśli pan przewodniczący pozwoli, to są raptem dwadzieścia cztery punkty, ale chciałbym, żeby każdy z państwa widział, jaki ogrom tej ustawy, jak duża jej część wynika właśnie z potrzeb zgłaszanych przez samo środowisko kuratorów.

Na wniosek środowiska, samorządu czy związków zawodowych wprowadzono do ustawy czy zostały w niej uwzględnione następujące postulaty. Wprowadzenie święta kuratorskiej służby sądowej, konkretnie ustanowionego dnia 25 czerwca. Doprecyzowanie wymogu, że kandydat na kuratora nie powinien być skazany prawomocnym wyrokiem, i tu jest pewne novum, bo mamy wprost doprecyzowane, że „za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe”. Zmiany w zakresie wymogów określających wykształcenie kandydata na kuratora zawodowego, zmiany w stosunku do obecnych przepisów. Doprecyzowanie możliwości przyjęcia do pracy na stanowisku kuratora zawodowego osoby, która odbyła aplikację kuratorską i zdała egzamin kuratorski, to był postulat środowiska. Uwzględnienie nowego stopnia służbowego jako honorowy, dyplomowany kurator specjalista. Wprowadzenie obowiązku pracodawców zapewnienia kuratorom warunków i środków finansowych do realizacji obowiązku stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Wprowadzenie dodatku specjalnego dla kuratora, między innymi dla kuratora okręgowego, za dodatkowe czynności,

które wykonuje, ze wskazaniem, że kierownik zespołu wykonuje obowiązki kuratora w wymiarze, pierwotnie było to 50% przeciętnego obciążenia, zeszliśmy tutaj do 35% przeciętnego obciążenia przypadającego na członka zespołu, ale dodatek też z 12,5% wzrósł na 17,5%. Myślę, że to jest ważne. Wskazanie zasad wynagradzania kierowników ośrodków kuratorskich, wychowawców, wprost dodatki, które powinny tam być uwzględnione. Wprowadzenie pomocy psychologicznej. Inne zawody tego nie mają, my przewidujemy pomoc psychologiczną. Wprowadzenie bezpłatnej ochrony prawnej i to zarówno pierwotnie było w postępowaniu karnym, w którym kurator uczestniczy w charakterze pokrzywdzonego, ale rozszerzyliśmy to także na etapie prac w podkomisji o postępowanie z powództwa cywilnego wytoczonego przeciwko kuratorowi, jeżeli to pozostaje w związku z jego czynnościami służbowymi. Doprecyzowaliśmy zasady delegowania, w tym przenoszenia między okręgami na wniosek samego kuratora, to było ważne dla samego środowiska. Doprecyzowanie zasad związanych z rozwiązaniem stosunku pracy przy różnych wypadkach na zasadzie analogii do Kodeksu pracy, żeby to było wprost wskazane. Wprowadzenie zasady, że kuratora okręgowego minister powołuje spośród kuratorów danego okręgu, a tylko w wyjątkowych przypadkach spośród kuratorów spoza okręgu. Z pierwotnych 10 lat stażu pracy dla kuratora został uwzględniony postulat 7 lat stażu pracy. Wprowadzenie kadencyjności, to było bardzo ważne, dla funkcji kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej i wprowadzenie przepisu umożliwiającego zmiany na tym stanowisku. Precyzyjnie uregulowane zastępstwa na kierownika zespołu. Wprowadzenie obligatoryjnych sekretariatów dla kuratorów, to jest postulat podnoszony przez właściwie wszystkie zainteresowane strony od początku istnienia tej ustawy. Uregulowanie zasad funkcjonowania sekretariatów i jednoznaczne, to ważne, podporządkowanie ich organizacyjnie i administracyjnie pod kierowników zespołów. Nie we wszystkich sądach było to wystarczająco jasne i tu dziękuję za te sygnały ze strony związków zawodowych. W końcu, obligatoryjny udział aplikantów w zgromadzeniu kuratorów, to było ważne dla samorządu kuratorskiego, w pracach podkomisji. Ustanowienie funkcji zastępcy rzecznika dyscyplinarnego. Uregulowanie zasad związanych z przeprowadzaniem aplikacji kuratorskiej, w tym ujednolicenie części teoretycznej i praktycznej. To jest absolutne novum, krok w dobrym kierunku i realizacja wieloletniego postulatu. I w końcu, podstawa do przyznania kuratorowi społecznemu, ale także zawodowemu, ryczałtu za odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub opiece. To jest novum przewidziane w ustawie, w tej chwili tego ryczałtu nie ma, co ważne – i dla zawodowych, i dla kuratorów społecznych. I w końcu, podniesiony razy dwa, z 4% na 8%, ryczałt przysługujący kuratorowi za przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w trybie art. 91 ust. 1 pkt 1 i 2. Takie 24 ważne, daleko idące zmiany, które myślę, że podsumowują to, że rzeczywiście duża część, a jak sprawdziliśmy to właściwie większa część tej ustawy, to jest wprost realizacja próśb i postulatów środowiska, zarówno samorządowego, jak i strony społecznej związków zawodowych, ale też bardzo bogata duża dyskusja, różne zmiany związane z tymi sprawami precyzującymi nadzór ministra czy precyzującymi postępowania dyscyplinarne w tym zakresie.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wydaje się, że takie podsumowanie tych 24 zmian na wniosek samych kuratorów jest istotne. Szanowni państwo, chcę też podkreślić, że przecież tę ustawę pisali kuratorzy. Ona powstała w wydziale kuratorów, który składa się z kuratorów zawodowych delegowanych do ministerstwa i to ci kuratorzy z wieloletnią praktyką, podsumowując wszystkie działania, praktykę działania, zaproponowali właśnie takie, a nie inne rozwiązania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pan poseł Tomasz Zimoch.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, jeśli strona rządowa przedstawiła swoje trzyminutowe stanowisko, to chyba dobrym zwyczajem byłoby także, by zabrała głos strona społeczna, czy rzeczywiście jest zadowolona, tak jak wynika to z tego, co powiedział pan minister. Czy być może jest jeszcze kilka, a może kilkanaście punktów, które nie zostały

zawarte w tej ustawie? Panie przewodniczący, wydaje mi się, że taka praktyka jest chyba warta tego, by wprowadził ją pan w nasze parlamentarne, komisyjne życie.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Panie pośle, myślę, że strona społeczna miała szeroką możliwość wypowiedzieć się w trakcie pracy podkomisji i także dziś jeszcze w trakcie rozpatrywania poszczególnych jednostek redakcyjnych. Myślę, że wystąpienie pana ministra było tytułem wprowadzenia, a my przystępujemy do pracy, do rozpatrzenia sprawozdania podkomisji. Jeżeli w trakcie prac Komisji pojawią się propozycje poprawek czy jakieś uwagi, to oczywiście zapraszam do głosu.

Przechodzimy zatem do rzeczy. Czy do tytułu ustawy są uwagi? Nie widzę. Rozpatrzyliśmy.

Do zdania wstępnego w art. 1? Nie ma uwag.

Do zmiany pierwszej? Dziękuję, rozpatrzyliśmy.

Do zmiany drugiej czy są uwagi? Zmianę drugą rozpatrzyliśmy.

Do zmiany trzeciej czy są uwagi? Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Z naszej strony jedna korekta redakcyjna. Proponujemy dodać po wyrazach „z wyjątkiem” wyraz: czynności. Czyli brzmienie będzie: czynności z zakresu stosunku pracy wobec kuratora zawodowego podejmuje prezes sądu rejonowego, z wyjątkiem czynności zastrzeżonej dla prezesa sądu okręgowego. W ust. 4 oczywiście.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Panie ministrze?

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Opinia rządu pozytywna.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pozytywna, a zatem uwaga uwzględniona i z tą uwagą rozpatrzyliśmy trzecią zmianę.

Do zmiany czwartej? Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Tu korekta legislacyjna. W pkt 4, czyli drugi tiret lit. a), proponujemy wyrazy „tytuł zawodowy” przenieść do wprowadzenia do wyliczenia, gdyż one się powtarzają zarówno w lit. a) jak i b). Dziękuję.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Opinia pozytywna.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Jest zgoda ministerstwa, a zatem rozpatrzyliśmy tę zmianę z uwagą Biura Legislacyjnego.

Zmiana piąta? Nie ma uwag. Rozpatrzyliśmy.

Zmiana szósta? Do zmiany szóstej pan poseł? Nie. Do zmiany siódmej, tak? Czyli do zmiany szóstej uwag nie ma, została rozpatrzona.

Do zmiany siódmej jest poprawka. Pan poseł Arkadiusz Myrcha, proszę bardzo.

Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, na wstępie tylko uprzedzę, że do przygotowanego sprawozdania z prac podkomisji przygotowaliśmy łącznie cztery poprawki. One częściowo pokrywają się z tematem dyskusji, która była przeprowadzona w czasie prac podkomisji, są jej konsekwencją. Jedna poprawka dotyczy nowej materii. To, o czym chcę wspomnieć i zasygnalizować w tej chwili, to poprawkę nr 1 dotyczącą zmiany siódmej. Ona dotyczy katalogu osób, grup, które mają do czynienia z przetwarzaniem danych osobowych. W naszej ocenie w tym wyliczeniu brakuje aplikantów kuratorskich. Wskazujemy, że oni tak samo jak inni, czy to kuratorzy zawodowi, czy kuratorzy społeczni, którzy także pracują pod nadzorem kuratora zawodowego, mają do czynienia z przetwarzaniem danych osobowych. W związku z tym chcemy ponowić apel do strony rządowej, żeby uwzględnić aplikanta kuratorskiego w wyliczeniu wskazanym w art. 9a, bo nawet jeżeli obecnie nie mają do czynienia, tak jak twierdzi resort, z przetwarzaniem danych osobowych, ich

uwzględnienie w przepisie nie będzie niczemu szkodzić. Natomiast w przypadku gdyby do takiego przetwarzania miało dojść, to będziemy już mieli podstawę w ustawie i nie trzeba będzie ewentualnie w przyszłości ponownie regulować tej sytuacji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Stanowisko ministerstwa?

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Była dosyć bogata dyskusja w czasie podkomisji i ministerstwo ma stanowisko negatywne do tej zmiany z dwóch podstawowych powodów. Po pierwsze, aplikanci wykonują czynności w imieniu kuratora zawodowego, ale po drugie, ta sprawa jest i tak uregulowana w umowie, którą każdy aplikant zawiera z sądem, wobec tego takie doprecyzowanie bezpośrednio w ustawie nie jest niezbędne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Biuro Legislacyjne.

Legislator Łukasz Nykiel:

Nie zgłaszamy uwag. Ta kwestia była też dyskutowana na posiedzeniu podkomisji. Potwierdzamy.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Czyli przystępujemy do głosowania. Przepraszam bardzo. Nie rozpatrzyliśmy zmiany siódmej. Wobec tego do zmiany siódmej nie ma uwag, tak? Po rozpatrzeniu zmiany siódmej głosujemy poprawkę.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Jeżeli posłowie już oddali głos, to możemy zamykać. Zamykamy głosowanie. Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 14 posłów: 5 głosów za, 9 przeciw, 0 wstrzymujących się. Poprawka nie uzyskała poparcia Komisji. Przechodzimy do zmiany ósmej.

Czy są uwagi do zmiany ósmej? Nie ma, rozpatrzona.

Do zmiany dziewiątej? Proszę bardzo, pan poseł.

Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, poprawka druga dotyczy materii, która była przedmiotem dość długiej dyskusji. Chodzi o rozporządzenie określające standardy obciążania pracą kuratora zawodowego. Żeby też nie przywoływać całej tej debaty, jeżeli już jest taka koncepcja, to proponujemy, żeby minister sprawiedliwości, w porozumieniu z Krajową Radą Kuratorów Sądowych, określał, w drodze rozporządzenia, standardy obciążania kuratora zawodowego, zawierające rodzaje spraw i czynności podejmowane przez kuratorów zawodowych, uwzględniając czas potrzebny na ich wykonanie. Pragnę podkreślić, że głosowanie nad tą propozycją w trakcie prac podkomisji było przeprowadzane w sytuacji, kiedy dwóch spośród pięciu członków podkomisji akurat nie było obecnych w sali. Nie wiadomo, jaki byłby los tej propozycji legislacyjnej, gdybyśmy głosowali przy pełnej obsadzie. W związku z tym uważamy, że Komisja powinna się w tym zakresie wypowiedzieć, zwłaszcza że doświadczenie podkomisji wskazuje, że w różnych, dobrych dla kuratorów rozwiązaniach, potrafimy znaleźć wspólny język. Może i w tej materii zasadnym jest, żeby Komisja pochyliła się nad tą propozycją, zwłaszcza że ona wychodzi naprzeciw oczekiwaniom środowiska kuratorów, bo nadaje im tutaj oblig konsultacyjny przy wydawaniu rozporządzenia przez ministra sprawiedliwości.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Pan minister.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Stanowisko negatywne i krótko je uzasadnię. Rzeczywiście dyskusja w podkomisji była bardzo długa. Standardy obciążenia w rozporządzeniu nie były nowelizowane, jeśli mnie pamięć nie myli, od 2001 lub 2003 roku, a więc bardzo długo, z tego powodu, że oczekiwania różnych interesariuszy były dalece rozbieżne, a te stanowiska nie są wyznacznikiem, a punktem odniesienia. W związku z tymi pracami, analizą, eksperci doszli do wniosku,

że najbardziej obiektywnym punktem odniesienia są po prostu czynności statystycznie średnie, które wykonują kuratorzy, dlatego opiniujemy poprawkę negatywnie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Biuro Legislacyjne, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Nie zgłaszamy uwag do propozycji.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Wobec tego głosujemy.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki do zmiany dziewiątej? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję, zamykam głosowanie. Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 14 posłów: 5 za, 9 przeciw, nikt się nie wstrzymał (0). Poprawka nie uzyskała poparcia Komisji. Wobec tego zmiana dziewiąta została rozpatrzona. Przechodzimy do zmiany dziesiątej. Proszę bardzo.

Legislator Łukasz Nykiel:

W zmianie dziesiątej mamy taką propozycję. W lit. c) w ust. 2 jest mowa o kierowniku zespołu kuratorskiej służby sądowej. Chcemy wskazać, że w innych przepisach projektu czasami jest mowa o kierowniku zespołu. Rozumiem, że tutaj też chodzi o kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej. Czy te pojęcia powinny być używane wymiennie, czy też nie należałoby, chociażby w ramach projektu, to ujednolicić? My zdajemy sobie sprawę, że w ustawie będzie to trudne, natomiast w projekcie proponowalibyśmy je ujednolicić. Czy byłaby zgoda na zastąpienie tego sformułowania „kierownik zespołu" wszędzie tam, gdzie występuje w projekcie, na: kierownik zespołu kuratorskiej służby sądowej? Dziękuję.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Jeśli można, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Tak, proszę bardzo panie ministrze.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Stanowisko rządu jest takie, że rzeczywiście problem wynika z tego, że w ustawie matce chodzi zawsze o tę samą osobę, bo jest tylko jeden kierownik zespołu. Nie ma tutaj rozróżnienia i raz jest nazywany kierownikiem zespołu, a raz kierownikiem zespołu kuratorskiej służby sądowej. Problem jest następujący: w ustawie matce, w przepisach, artykułach, które nie są objęte przedkładanym projektem, te pojęcia też są stosowane zamiennie, więc jeśli postulat Biura Legislacyjnego jest taki, żeby przynajmniej w tej ustawie, bo rozumiem, że nie możemy otworzyć innych przepisów, ale w tej ustawie ujednolicić nazewnictwo, to bylibyśmy za tym, żeby tak było. Powinno powstać takie upoważnienie dla Biura Legislacyjnego, żeby w każdym z artykułów, gdzie jest mowa o kierowniku zespołu, doprecyzować, że chodzi o kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Generalnie zgoda na tę propozycję pana mecenasa i jeżeli gdzieś w dalszych przepisach tego rodzaju konieczność zachodzi, to również upoważniamy Biuro Legislacyjne do naniesienia stosownych zmian. Skoro jest zgoda, to rozpatrzyliśmy zmianę dziesiątą z tą uwagą Biura Legislacyjnego.

Przechodzimy do zmiany jedenastej. Tak, najpierw pan mecenas.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jeśli można, to ja mam pytanie do pana posła Myrchy. Pan poseł, wydaje się, zgłosił poprawkę dotyczącą dodatkowego urlopu wypoczynkowego. Ona jest źle skonstruowana. Tutaj nie ma polecenia nowelizacyjnego. Jak rozumiem, chodzi o art. 16 ustawy o kuratorach sądowych, więc jeżeli pan poseł chciałby nowelizować ten przepis, to właśnie w art. 1 po pkt 10 należałoby dodać pkt 10a w tym brzmieniu.

Teraz jeszcze drugie pytanie, panie pośle, bo zaproponowany przepis jest taki: art. 16 – dodatkowy urlop wypoczynkowy, nadać brzmienie art. 16 ust. 1. I teraz pytanie, czy intencją jest nadanie brzmienia tylko ust. 1, czy art. 16 też ma otrzymać takie brzmienie w ustawie matce, bo w ustawie obowiązującej, poza ust. 1, gdzie są właśnie wymienione te urlopy wypoczynkowe, które przysługują kuratorowi zawodowemu, jest jeszcze ust. 2: „Do okresu pracy, od których zależy wymiar urlopu wypoczynkowego, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia, z tytułu którego przysługiwał zwiększony wymiar urlopu". Wydaje się, że intencja jest taka, żeby znowelizować tylko ust. 1, a ust. 2 pozostawić. Proponowalibyśmy w takim brzmieniu poddać tę poprawkę pod głosowanie i ewentualnie jest pytanie o opinię rządu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Tak. Pan minister.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Panie przewodniczący, opinia rządu jest negatywna z tego powodu, że obecnie, chciałbym, żeby Wysoka Komisja też była tego świadoma, kuratorzy mają sześć dni roboczych dodatkowego urlopu po dziesięciu latach pracy i są uprawnieni do dodatkowych dwunastu dni roboczych po piętnastu latach pracy, czyli propozycja byłaby taka, że po pięciu latach kuratorzy zyskują trzy dni. Natomiast istotne jest to, że w sądownictwie w ramach u.s.p. sędziom także przysługuje dodatkowy urlop i dla sędziów też jest to sześć dni po dziesięciu latach i dwanaście dni po piętnastu latach. Uważamy, że ta spójność w odniesieniu do sędziów powinna pozostać w takim kształcie, w jakim jest obecnie, co oczywiście nie wyklucza pewnej dyskusji, tego czy tych trzech dni po pięciu latach dla wszystkich nie uwzględnić, ale jak mówię, wymagałoby to pewnej spójności systemowej. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Ja rozumiem, że pan minister odniósł się do poprawki, która nie została jeszcze zgłoszona przez pana posła, a została zapowiedziana przez pana mecenasa. Wobec tego poprosimy pana posła Arkadiusza Myrchę, skoro wyraża zgodę, żeby w tym miejscu ta poprawka została zgłoszona. Proszę bardzo.

Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Przede wszystkim na wstępie, odnośnie do uwag ze strony pana mecenasa, dziękuję za nadanie tego słusznego kierunku, bo oczywiście chodzi o zmianę treści ust. 1 w art. 16, z pozostawieniem ust. 2 w obecnym brzmieniu, więc oczywiście taka jest też intencja.

Odnośnie do negatywnego stanowiska ministerstwa, mimo wszystko apelowałbym o rozważenie czy tej grupie, która ma przepracowane pięć lat, nie przyznać tych trzech dni dodatkowego urlopu. Nie martwiłbym się chyba aż tak bardzo tym brakiem spójności. Zresztą mamy doświadczenia z prac podkomisji, kiedy apelowaliśmy, żeby chociażby w kwestiach wynagrodzeniowych ujednolicić zasady dotyczące środowisk kuratorów i sędziów. Wówczas ten brak ujednolicenia nie był przeszkodą dla ministerstwa. Sądzę, że i w tym wypadku, gdybyśmy w tak drobnym aspekcie dokonali pewnego wyłomu, to nie ucierpi na tym ani środowisko sędziowskie, ani resort, a kuratorzy mogą tylko zyskać, więc wydaje nam się, że nie jest to zapis, który wywoływałby jakiekolwiek kontrowersje. Nie sądzę, żeby brak spójności z u.s.p. był jakąś przeszkodą legislacyjną ani tym bardziej moralną.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję, panie pośle. Pan kurator też się zgłaszał. Proszę bardzo.

Przedstawiciel Międzyzakładowej Organizacji Związkowej Kuratorów Sądowych Krajowego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Ad Rem" Grzegorz Kozera:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję za udzielenie mi głosu. Jeżeli mogę kilka słów w kwestii poprawki dziesiątej, konkretnie lit. f), czyli rozwiązania, które mówi o tym, że kuratorowi zawodowemu w wypadkach wymagających ponadprzeciętnego używania samochodu prywatnego do celów służbowych, niezależnie od dodatku za pracę terenową, przysługuje dodatkowy ryczałt, który jest przy-

znawany przez prezesa sądu okręgowego. Mam taką wątpliwość i prosiłbym Wysoką Komisję o to, żeby się nad tym zastanowić. Dlaczego kuratorzy mają być traktowani nieco inaczej niż wszyscy inni pracownicy, którzy używają prywatnych samochodów dla celów służbowych? Przecież ta kwestia jest uregulowana rozporządzeniem ministra infrastruktury z 2002 roku i tam jest jasno powiedziane, że taka forma użytkowania prywatnego samochodu powinna się odbywać na podstawie umowy cywilnoprawnej, która jest zawierana z pracodawcą, że zwrot kosztów następuje w formie kilometrówki bądź w formie miesięcznego ryczałtu, że niezależnie od tego czy używa się tego samochodu 1 km czy 10 km, to ten zwrot przysługuje w takiej samej formie i proporcjonalnie do użycia prywatnego samochodu. Dla mnie jest zastanawiające, dlaczego akurat w przypadku kuratorów sądowych nie reguluje się zwrotu kosztów za użytkowanie prywatnego samochodu, tylko określa się, że on może być przyznany w sytuacji ponadprzeciętnego ich użytkowania. Myślę, że to jest nieco dyskryminujące dla naszego środowiska i być może istniałaby tutaj możliwość wypracowania lepszej formuły takiego zwrotu kosztów w odniesieniu do obowiązujących przepisów. To pierwsza sprawa.

Druga rzecz to kwestia techniczna. Chciałbym zwrócić uwagę Wysokiej Komisji na pkt 5b, który mówi o miesięcznym ryczałcie za prowadzenie zajęć w ośrodku kuratorskim dla kierownika i dla wychowawcy. Wydaje się, że ponieważ jest to ryczałt, to umiejscowienie tego przepisu jest może nie do końca trafne, ponieważ akurat art. 14 mówi o wynagrodzeniu. Może być tak, że później pojawią się wątpliwości interpretacyjne ze strony państwa dyrektorów sądów, że skoro jest to w tym miejscu, w którym jest mowa o wynagrodzeniu, to ten ryczałt powinien być wypłacany ze środków na wynagrodzenie. Wydaje się, że bardziej właściwym miejscem dla tego przepisu byłby art. 90 bądź art. 91, gdzie jest mowa o ryczałcie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Zdaje się, że zmianę dziesiątą już rozpatrzyliśmy? Czy jeszcze jej nie rozpatrzyliśmy? Jeszcze nie. Czyli te uwagi są na tym etapie jak najbardziej na miejscu, bo zmiana, którą zaproponował pan poseł Arkadiusz Myrcha, ta poprawka, ona byłaby na zasadzie pkt 10a, tak? Tak, ona byłaby na zasadzie pkt 10a. Proszę bardzo, pani kurator.

Przewodnicząca Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Kuratorów Sądowych Aleksandra Szewera-Nalewajek:

Dzień dobry. Dziękuję za udzielenie głosu. Ja chciałam zabrać głos w sprawie tego urlopu dodatkowego. Wysłaliśmy do państwa raport sporządzony przez Centralny Instytut Ochrony Pracy. To był raport, który badał warunki pracy kuratorów. Myślę sobie, że to jest jedno z najlepszych badań, które zostało przeprowadzone na sporej grupie kuratorów. To badanie wykazało, że w grupie kuratorów występują najwyższe wymagania ilościowe pracy, przekraczane są normy, grupa kuratorów jest zagrożona depresją i jesteśmy także grupą, tam były grupy porównawcze, o najwyższych wymaganiach poznawczych jakie stawia praca, czyli że my szybko podejmujemy trudne decyzje. Ta praca jest wciągająca emocjonalnie i bardzo trudna. To porównanie do sędziów jest tutaj dla nas trochę niezrozumiałe, tym bardziej że taki dodatkowy urlop wypoczynkowy przysługuje już pracownikom socjalnym po trzech latach pracy. Myślę sobie tak, że po pięciu latach te trzy dni robocze to jest żaden koszt dla państwa, a dla kuratorów jest to chwila dodatkowego oddechu na regenerację. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy pan minister chciałby się odnieść, jeżeli chodzi oczywiście o zmianę dziesiątą, do uwag, które padły ze strony społecznej?

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Oczywiście. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję. Co do wymiaru urlopu, to my oczywiście jesteśmy otwarci na szeroką dyskusję o uwarunkowaniach wszystkich środowisk i z pewnością dzisiejsze prace nie zamykają zupełnie tego tematu.

Co do ponadprzeciętnego używania samochodu, to tutaj Wysokiej Komisji należy się wytłumaczenie i informacja o tym, że podkomisja poświęciła na to wiele czasu. Przedsta-

wiony został cały szereg argumentów i poinformowałem podkomisję, i to samo chciałbym zrobić wobec Komisji, że zaproponowałem stronie społecznej i samorządowi, że jeżeli ten przepis budzi kontrowersje, budzi wątpliwości, to nie ma najmniejszego problemu, żeby ten przepis nie znalazł się w procedowanej ustawie. Możemy go wykreślić. Natomiast my stoimy na takim stanowisku, usłyszeliśmy to od strony samorządowej i społecznej, że jest to jednak drobny, bo drobny, choć może niewystarczający, ale krok w dobrym kierunku, bo daje podstawę, żeby do kuratorów trafiły w związku z tym dodatkowe środki. Jeśli jest taka wola, to my oczywiście możemy dalej rozmawiać, dyskutować, analizować, szukać nowych rozwiązań. Jestem na to otwarty. W Ministerstwie Sprawiedliwości przecież bardzo często się spotykamy i deklaruję tu, że te spotkania nie są naszymi ostatnimi. Z pewnością będziemy jeszcze się spotykali i możemy ten przepis, tę jednostkę redakcyjną, jeśli taka będzie wola, wykreślić z tej ustawy i szukać możliwych rozwiązań w przyszłości, natomiast tak jak podkomisji, tak i Komisji nie gwarantuję terminu. Nie wiem, czy to będzie trwało miesiąc, pół roku czy dłużej. Chciałbym, żeby było szybciej, żebyśmy mogli jak najszybciej wyasygnować dodatkowe środki dla kuratorów, nawet jeśli strona społeczna ma poczucie, że one są niewystarczające w stosunku do oczekiwań. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Proszę bardzo panie przewodniczący.

Wiceprzewodniczący Międzyzakładowej Organizacji Związkowej Kuratorów Sądowych Krajowego Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Ad Rem" Jerzy Dróżdż:

Jerzy Dróżdż, wiceprzewodniczący MOZ „Ad Rem" Kuratorów Sądowych. W odpowiedzi do pana ministra i do złożonej propozycji, że na obecnym etapie jest tylko taka możliwość zastosowania tego przepisu, skłaniałbym się do stanowiska, że jeżeli na obecną chwilę nie mamy środków finansowych, to należałoby odstąpić od tego zapisu, a wrócić do niego po głębszych analizach i zgromadzeniu środków. Zaraz wyjaśnię – dlaczego. Z jednej strony rozwiązanie to jest sprzeczne z rozwiązaniem, które już obowiązuje w przedsiębiorstwach państwowych, kiedy jest podpisane to, co już było wcześniej powiedziane, że powinna być podpisana umowa cywilnoprawna i powinniśmy mieć zwrot rzeczywistych i faktycznie poniesionych kosztów. To jest jedna kwestia.

Druga kwestia, przepisy nie pozostawiają żadnych wątpliwości, że należy nam się zwrot kosztów. Ten zapis nas cofa, bo potencjalnie zamyka kuratorom drogę dochodzenia swoich praw na drodze sądowej. To jest druga kwestia.

Kolejna kwestia, jeżeli mogę, bo otrzymałem głos i chciałbym się odnieść w podobnej sprawie także do art. 14 ust. 5, kiedy jest mowa o dodatku terenowym. Tutaj też nawiązywałbym do słów pana ministra. Pan minister na mównicy sejmowej podnosił kwestię, że kuratorom wypłacany jest dodatek, ekwiwalent za używanie odzieży roboczej. Musiałbym się odwołać do statystyki, którą zbierała Krajowa Rada Kuratorów. Okazuje się, że na ponad 300 sądów w Polsce odpowiedzi udzieliło około 200, z tego około 21 sądów wypłaca ekwiwalent. W pozostałych sądach nadal, mimo opracowania oceny ryzyka zawodowego, mimo nawet decyzji i wystąpień Inspekcji Pracy, która wskazała na konieczność wypłaty ekwiwalentu, nadal ten problem jest nierozwiązany. Co jest tego powodem? Powodem jest to, że przepis, który funkcjonuje w art. 14 ust. 5, mówi o dodatku terenowym, że on jest, co jest spójne także z wolą pana ministra z ministerstwa, że kwestia zwrotu kosztów używania i prania odzieży nie wchodzi w ten dodatek terenowy, tak samo zwrot kosztów związanych z używaniem samochodu prywatnego do celów służbowych też się w tym nie mieści. Proponowałbym taką zmianę, aby zamiast słów: „dodatek terenowy", wprowadzić zapis: dodatek z tytułu uciążliwości pracy w terenie. Wtedy rozwiałoby to wątpliwości co niektórych dyrektorów i prezesów, że jest to dodatek za uciążliwość pracy w terenie, który w żadnym wypadku nie może pokrywać zwrotu kosztów podróży, używania samochodu prywatnego do celów służbowych i zwrotu kosztów ekwiwalentu za pranie i używanie odzieży roboczej.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan minister.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, otóż przepis związany z ponadprzeciętnym używaniem samochodu do celów służbowych jest skonstruowany tak, a nie inaczej, o czym strona społeczna była wielokrotnie informowana. Spędziliśmy wiele godzin, rozmawiając właśnie o tej kwestii, bowiem dodatek terenowy, wbrew temu co pan przewodniczący przed chwilą powiedział, wiąże się także z ponoszeniem kosztów paliwa. Może w sposób niewystarczający, jestem tego świadomy, natomiast na posiedzeniu podkomisji były państwu cytowane ze stron sejmowych stanowiska związane z tym, że dodatek terenowy był wprowadzony wówczas, kiedy był wprowadzony tych około 20 lat temu i z myślą o tym, żeby w jakiś sensowny sposób pokryć także koszty związane z pracą w terenie, w tym koszty, tam się to pojawia, związane z zakupem paliwa do samochodów.

Natomiast co do ekwiwalentu za ubrania robocze, Ministerstwo Sprawiedliwości stoi na takim stanowisku, że ten ekwiwalent, było w tej sprawie wystosowanych zresztą kilka pism do pracodawców, jest monitorowany. Mamy informację zwrotną od pracodawców, że jest to realizowane. Jeśli nie jest wystarczające, to na pewno będziemy to monitorować, ale nie wymaga to doprecyzowania w ustawie o kuratorach sądowych, bowiem jest to przepis Kodeksu pracy, który obejmuje także kuratorów i nigdy ani z moich ust, ani moich współpracowników z ministerstwa odpowiedzialnych za pracę kuratorskiej służby sądowej nie padło, jakoby dodatek terenowy był traktowany jako ekwiwalent związany z odzieżą służbową. Wobec tego celowo i jednoznacznie wskazywaliśmy pracodawcom, czyli sądom, że ten ekwiwalent powinien być uwzględniany. Jest to monitorowane. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, uznaję zmianę dziesiątą za rozpatrzą i przystępujemy do głosowania poprawki zgłoszonej przez pana posła Arkadiusza Myrchę, czyli poprawki nr 10 wprowadzającej zmianę 10a.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Zamykam głosowanie. Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 15 posłów: 5 za, 10 przeciw, nikt się nie wstrzymał (0). Poprawka nie uzyskała poparcia Komisji.

Przechodzimy do zmiany jedenastej. Czy są uwagi do zmiany jedenastej? Nie ma uwag. Zmiana jedenasta rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany dwunastej. Nie ma uwag. Zmiana dwunasta rozpatrzona.

Do zmiany trzynastej nie ma uwag. Zmiana trzynasta rozpatrzona.

Do zmiany czternastej? Proszę bardzo, pan poseł Arkadiusz Myrcha.

Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Dziękuję. Panie przewodniczący, to już ostatnia poprawka dotycząca nowej materii, która nie była przedmiotem dyskusji podczas prac podkomisji.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Tak, panie pośle, ale polegająca na dodaniu zmiany 14a po zmianie czternastej?

Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Tak, po zmianie czternastej.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

To rozpatrzymy zmianę czternastą. Do zmiany czternastej nie ma uwag? Nie ma, zatem zmiana czternasta została rozpatrzona. Proszę bardzo, proszę kontynuować.

Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Dziękuję bardzo. Zatem kontynuując, proponujemy, aby mając na uwadze specyfikę pracy wykonywanej przez kuratorów, zawód ten został zaliczony do katalogu pracy wykonywanej w szczególnym charakterze. Byłaby to zmiana dotycząca art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, bo ta też reguluje ten katalog zawodów. Chciałbym tylko uzasadnić, że praca o szczególnym charakterze dotyczy tych dość wrażliwych grup zawodowych, które z uwagi na swoje obciążenie, nie tylko fizyczne, ale przede wszystkim psychofizyczne, emocjonalne, zostały objęte przez ustawodawcę szczególną ochroną. Wśród tych zawodów są przedstawiciele organów kon-

troli państwowej, administracji celnej, ale także osoby wykonujące działalność twórczą, artystyczną, dziennikarze. To, co wydaje się chyba najbardziej zbliżone do charakteru pracy, jaką wykonują kuratorzy, to wśród tych grup zawodowych są także nauczyciele, wychowawcy, pracownicy pedagogiczni, są także funkcjonariusze różnych służb mundurowych. Wydaje się, że jest to poprawka w pełni uzasadniona, która faktycznie wychodziłaby naprzeciw charakterowi pracy wykonywanej przez kuratorów zawodowych. Proszę Wysoką Komisję o przyjęcie tejże poprawki.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Strona rządowa. Proszę bardzo panie ministrze.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Ministerstwo Sprawiedliwości wystąpiło w tej sprawie do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej i to jest materia, co do której odbywają się spotkania strony społecznej. Nie śledzę tak dokładnie z jaką częstotliwością, czy jak to wyglądało, ale z pewnością w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej trwały takie rozmowy. Wątpliwości naszych legislatorów budzi fakt wejścia w materię nowej ustawy, która nie była przedmiotem przedłożenia i prac Komisji, więc pod tym względem jestem zobowiązany zgłosić taką wątpliwość natury formalno-legislacyjnej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Biuro Legislacyjne? Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, odnosząc się do tej poprawki, bo jak rozumiem, poprawka miałaby polegać – po pierwsze – na dodaniu pkt 14a i w konsekwencji, panie pośle, dodanie nowelizacji ustawy o emeryturach i rentach. Te poprawki należy głosować łącznie, w związku z tym mielibyśmy dość duże wątpliwości, czy to jednak nie wykracza poza zakres przedłożenia. Ja rozumiem, że przedmiotem nowelizacji jest obszerna zmiana ustawy o kuratorach sądowych, natomiast konsekwencją objęcia kuratorów sądowych tym statusem pracownika wykonującego pracę w szczególnym charakterze byłaby również kwestia, która jest uregulowana w art. 32 ustawy o emeryturach i rentach, czyli wcześniejsza emerytura. Ubezpieczonymi urodzonymi przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącymi pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Tutaj należałoby wskazać, że te przepisy powinny być przedmiotem rozmów z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej i pewnie powinny być poddane konsultacjom z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. Pan poseł nie przedstawił ewentualnych wyników tych konsultacji. Nie wiemy, czy ten przepis był konsultowany z tymi organami. Pan minister mówi, że trwają rozmowy. Z tych względów ta poprawka mogłaby rzeczywiście narażać, tak naprawdę całą nowelizację, na zarzut niekonstytucyjności, że została dodana na tym etapie. Z punktu widzenia zasady trzech czytań i procesu ustawodawczego określonego w konstytucji, to rozwiązanie byłoby niekonstytucyjne. Tak naprawdę z tych względów my tutaj też składamy takie zastrzeżenie.

Jest jeszcze pytanie do tej zmiany 14a. Wydaje się, że ten raz użyty wyraz „jest" jest niepotrzebny. „Kurator zawodowy jest zaliczany do pracowników", czyli ten drugi wyraz „jest" powinien zostać skreślony, ale to jest taka drobnostka redakcyjna. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący najpierw się zgłaszał, a później pani przewodnicząca.

Wiceprzewodniczący MOZ Kuratorów Sądowych KNSZZ „Ad Rem" Jerzy Dróżdż:

Jeszcze raz odnosząc się do tej propozycji pana posła Myrchy, to nie widzę problemu, żeby wprowadzić tę poprawkę. Raport Centralnego Instytutu Ochrony Pracy wskazał, że jest to praca w warunkach szczególnych. Mam świadomość, że koszty może nie są w tym momencie zabezpieczone, ale przecież można to zrobić w ten sposób, że wprowadzamy przepis z dłuższym okresem wejścia w życie, na przykład dwuletnim. Wtedy możemy

planować dalsze konsultacje, możemy zabezpieczyć środki na ewentualne koszty z tym związane i problem będzie rozwiązany. Zresztą jeżeli byśmy wzięli pod uwagę inne zawody, które zaliczane były do tak zwanej grupy szczególnej, jeśli chodzi o warunki pracy, poprzedzone to było raportami Centralnego Instytutu Ochrony Pracy, więc to jest właściwa droga. Taka jest moja ocena.

Tym bardziej podkreślamy, tak jak było już mówione, jeśli chodzi o nakład pracy, formę pracy, to proszę państwa, przecież kurator chodzi do tych samych osób, do których chodzą policjanci. Policjantów chodzi dwóch, a kurator chodzi sam. Nie ma broni, nie jest zabezpieczony w środki ochrony bezpośredniej, czyli nawet w gaz pieprzowy. My chodzimy sami do tych samych osób. Kiedy policja ma możliwość użycia przymusu bezpośredniego, my posługujemy się tylko szybkimi nogami i ewentualnie psychologią. Wiemy, kiedy trzeba wyjść, ewentualnie jak rozładować napięcie. I państwo uważają, że to nie są konieczne argumenty przemawiające za tym, aby ten zapis był wprowadzony? Tylko tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca chciała.

Przewodnicząca OZZKS Aleksandra Szewera-Nalewajek:

Szanowni państwo, ja się wypowiadam, ponieważ my pilotowaliśmy te rozmowy i wpisanie nas na tę listę jest teraz w ramach pracy RDS, ale rozmawialiśmy także z Ministerstwem Rodziny i właśnie Ministerstwo Rodziny pokierowało nas tutaj, że to powinno być wpisane w naszą ustawę o kuratorach. Padło pytanie, dlaczego to nie zostało wpisane, tak jak mają inne zawody? To jest kierunek z Ministerstwa Rodziny. Doprecyzuję jeszcze, żeby zostać wpisanym na tę listę, to trzeba spełnić określone przesłanki, czyli trzeba wykazać, że osłabienie naszej kondycji wpływa na bezpieczeństwo publiczne. I my to wykazaliśmy. Zostały złożone dokumenty, gdzie była określona każda czynność, którą wykonuje kurator sądowy i zostało wykazane, jakie niesie to ryzyko dla bezpieczeństwa publicznego. W naszej ocenie ta poprawka jest zasadna, ponieważ taki kierunek wskazało Ministerstwo Rodziny. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy pan minister chciałby się odnieść do tych głosów?

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Jeśli pan przewodniczący uzna, że jest taka potrzeba, to oczywiście. To znaczy ze strony „Ad Rem" pan przewodniczący mówi o tym, jakoby ktoś mówił, że coś jest niewłaściwe, niepotrzebne. Takie słowa nie padły. My uważamy, że rzeczywiście to jest sprawa, nad którą trzeba rozmawiać, dyskutować.

Odpowiadając z kolei i potwierdzając słowa pani przewodniczącej Szewera-Nalewajek, mam przed sobą pismo ministra rodziny i polityki społecznej do ministra sprawiedliwości, który wskazuje na toczące się prace w ramach zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych Rady Dialogu Społecznego, w którym wskazuje, że dyskusja nad zmianami ustawy o kuratorach i emeryturach pomostowych powinna się odbywać właśnie w ramach Rady Dialogu, żeby wypracować spójne stanowisko. Przy okazji mogłem przedstawić stanowisko ministra rodziny i polityki społecznej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Mamy stanowisko strony społecznej i strony rządowej. Mamy też zastrzeżenie Biura Legislacyjnego, wskazujące na możliwość wyjścia poza zakres przedłożenia.

Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Przepraszam, tylko doprecyzowując, stanowisko rządowe jest pozytywne czy negatywne?

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Na tym etapie jest negatywne z uwagi na zagrożenie wyjścia poza zakres przedłożenia.

Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Mimo wszystko chciałbym obronić tę poprawkę. Ona nie wykracza poza materię przedłożenia, która co do zasady, jak wskazał pan mecenas, w dość szerokiej nowelizacji reguluje status kuratora i taka jest intencja wnioskodawców. Zresztą jest dość bogata literatura odnosząca się nawet do zakresu poprawek, które mogą być wnoszone w Senacie, czyli już po uchwaleniu ustawy, która wskazuje, że poprawki powinny się mieścić w duchu projektu i pierwotnego przedłożenia, a nie stricte w zapisach, które znajdują się w projekcie ustawy. Wydaje się, że nie regulujemy nowej materii, nie regulujemy innych zawodów, nie regulujemy czegoś, co wykracza poza zawód kuratora. W naszej ocenie to się absolutnie mieści w zakresie tego przedłożenia.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję panie pośle. Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Myrchę? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Zamykam głosowanie. Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 15 posłów: 5 za, 10 przeciw, nikt się nie wstrzymał od głosu (0). Poprawka nie uzyskała poparcia Komisji.

Przechodzimy w tej sytuacji do zmiany piętnastej. Czy są uwagi do zmiany piętnastej? Nie ma uwag. Rozpatrzyliśmy.

Do zmiany szesnastej? Nie ma uwag. Rozpatrzyliśmy.

Do zmiany siedemnastej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Czy są uwagi do zmiany osiemnastej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany dziewiętnastej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany dwudziestej? Proszę bardzo, pan minister do zmiany dwudziestej.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Dziękuję. Panie przewodniczący, poprawka przewiduje objęcie kuratora obowiązkowym ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej, to istotne, za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności ustawowych oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków. My podczas prac w podkomisji zobowiązaliśmy się do daleko idącej analizy i przedłożenia Komisji wyników tej analizy. Sprawdziliśmy, że około 1/4 kuratorów sądowych jest już ubezpieczona. W ośrodkach kuratorskich takie ubezpieczenia są praktykowane, więc jest to dobry kierunek i my popieramy tę zmianę, zwłaszcza w zakresie ubezpieczeń od nieszczęśliwych wypadków. Natomiast pojawiła się wątpliwość co do odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności ustawowych. To sygnalizowałem na posiedzeniu podkomisji, bo mamy tutaj to, o czym mówiłem wprawdzie krótko, teraz mogę dłużej, a mianowicie przepis art. 417 Kodeksu cywilnego, który wskazuje, że odpowiedzialność za szkody wyrządzone, to jest dokładnie ten cytat: „za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności przez funkcjonariusza publicznego ponosi Skarb Państwa". W takim brzmieniu ten przepis powodowałby daleko idące wątpliwości, co z odpowiedzialnością Skarbu Państwa, jeżeli mamy tutaj do czynienia z ubezpieczycielami, z odpowiedzialnością w związku z ubezpieczeniem.

Moja propozycja jest taka, że oczywiście my kierunkowo na pewno chcemy objąć kuratorów ubezpieczeniem od nieszczęśliwych wypadków i wypracować taki przepis, który byłby akceptowalny, ale na tym etapie proponujemy jednak, żeby ten przepis mógł być doszlifowany i w takim kształcie, z uwagi na te wątpliwości w związku z art. 417 Kodeksu cywilnego, ale też systemowo prawem pracy i oczywiście innymi grupami zawodowymi, które podniosły swoje oczekiwania. Przecież policjanci też nie mają tego rodzaju ubezpieczenia czy inne grupy pracujące w sądach. Rozumiem tę potrzebę i jak najbardziej chciałbym zaprosić stronę społeczną do tego, żebyśmy spotkali się, wypracowali takie rozwiązania, które pozwoliłyby uwzględnić obowiązek ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków. Natomiast co do odpowiedzialności funkcjonariusza publicznego za szkody wyrządzone w związku z jego czynnościami, żeby tutaj doszlifować to, żeby nie było żadnych wątpliwości, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, co do zbiegu tych przepisów, prosiłbym o uwzględnienie tej prośby, żeby dyskusję nad tym przesunąć na inny, bardzo bliski termin. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Proszę bardzo, pani przewodnicząca Komisji.

Poseł Elżbieta Płonka (PiS):

Ja przejmuję tę sentencję. W poprawce w art. 1 skreśla się pkt 20 z wytłumaczeniem i takim uzasadnieniem, które podał pan minister.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Zgłaszała się pani przewodnicząca. Proszę.

Przewodnicząca OZZKS Aleksandra Szewera-Nalewajek:

Tak. Szanowni państwo, ja się tylko tak krótko zapytam. Ja nie jestem prawnikiem, natomiast mamy ustawę z dnia 20 stycznia 2011 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenie prawa. W tej ustawie jest też o szkodach wyrządzonych przy wykonywaniu pracy. Więc takie moje pytanie, jak to się wszystko ma do siebie? Bo ja tego nie wiem. Dziękuję.

Poseł Arkadiusz Myrcha (KO):

Czy można?

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Jeszcze pan przewodniczący, proszę.

Wiceprzewodniczący MOZ Kuratorów Sądowych KNSZZ „Ad Rem" Jerzy Dróżdż:

Chciałem jeszcze zaznaczyć, że wprowadzamy słuszną poprawkę, tylko też chciałbym przypomnieć, że do tej pory byliśmy traktowani gorzej niż skazani, bo od 10 lat osoby skazane na karę ograniczenia wolności są ubezpieczane od nieszczęśliwych wypadków przy wykonywaniu pracy społecznej użytecznej w zakładach pracy, a my przez ten okres 20 lat nie byliśmy ubezpieczani. I teraz się zastanawiamy nad odpowiedzialnością za szkody, gdy w przepisach inni pracownicy są objęci odpowiedzialnością. Nie wiem, wydaje mi się, że w wielu sytuacjach jesteśmy traktowani jak jakaś grupa czwartej, piątej kategorii. Nawet jeśli chodzi o kwestie zwrotu kosztów postępowania procesowego, kiedy we wniosku ministerialnym było powoływanie się na rozwiązania, które obowiązują, jeśli chodzi o funkcjonariuszy Policji czy w służbie granicznej. Tam ten zwrot za koszty postępowania był w wysokości czterokrotności ich uposażenia. U nas jest propozycja wprowadzenia tych kosztów minimalnych. To też świadczy o tym, w jakiej pozycji jesteśmy stawiani jako pracownicy wymiaru sprawiedliwości – czwartej, piątej kategorii. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Proszę bardzo, pan minister.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, mam przed sobą dziennik urzędowy ministra sprawiedliwości, gdzie w 2019 roku minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro, podpisany pod tym rozporządzeniem, przewidział bez podstawy ustawowej ubezpieczenie między innymi od nieszczęśliwych wypadków w przypadku ośrodków kuratorskich, więc dla nas pewne działania są oczywiste. Ja się nie mogę zgodzić na to, żeby ktoś tutaj mówił o tym, że jest traktowany gorzej niż inne grupy. Cieszę się, że jest to jednak głos odosobniony i dialog społeczny ze związkami zawodowymi przynosi dobre owoce. Dziękuję pani przewodniczącej Szewera-Nalewajek i innym, pani przewodniczącej Odyjas i tak dalej, które rzeczywiście bardzo konstruktywnie podchodzą do tego dialogu i zawsze szukamy jakichś sensownych rozwiązań. W tym przypadku zgłaszam państwu realną wątpliwość prawną, jaki ten przepis powinien być w odniesieniu do OC i w odniesieniu do 417 k.c.

Natomiast co do ustawy o odpowiedzialności majątkowej urzędników, to zrobiliśmy taką analizę i przynajmniej ministerstwo nie zna ani jednego przypadku, w którym kurator sądowy poniósłby odpowiedzialność w związku z tamtą ustawą. Zapraszam wszystkich państwa po to, żebyśmy sensownie o tym porozmawiali. My jesteśmy za tym, żeby na pewno ubezpieczenie od NW, tu bez dyskusji, możliwie szybko wprowadzić. Prawdę powiedziawszy nie wymaga to zmian natury ustawowej. Ustawa może zobligować, ale przecież w przypadku ośrodków kuratorskich nie mamy takiego obligu, a go wprowa-

dziliśmy. Wobec tego wydaje się, że jesteśmy wiarygodnym partnerem w tym dialogu i rzeczywiście chcemy do tego dążyć, ale tak, żeby nie wywołało to niepotrzebnych wątpliwości natury legislacyjnej, czym ta odpowiedzialność z art. 417 byłaby, czy ten nasz przepis byłby pewnym lex specialis i tak dalej. Bardzo proszę Wysoką Komisję o takie uporządkowanie, jakie przedstawiliśmy.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję. Poprawka pani poseł Elżbiety Płonki polega na skreśleniu zmiany dwudziestej. Głosujemy.

Kto z państwa jest za poprawką zgłoszoną przez panią poseł? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Zamykam głosowanie. Głosowało 14 posłów: 9 za, 5 przeciw, nikt się nie wstrzymał (0). Poprawka uzyskała poparcie Komisji.

Przechodzimy do zmiany dwudziestej pierwszej. Czy mamy uwagi? Nie ma uwag do zmiany dwudziestej pierwszej. Rozpatrzona.

Do zmiany dwudziestej drugiej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany dwudziestej trzeciej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany dwudziestej czwartej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany dwudziestej piątej? Proszę bardzo.

Legislator Łukasz Nykiel:

Panie przewodniczący, mamy jedną uwagę do art. 35 ust. 2. Proponowalibyśmy zastąpienie wyrazu „wykonuje" wyrazem: sprawuje. Byłoby to ujednolicenie ze zgłaszanymi w trakcie prac podkomisji uwagami Biura, iż chodzi o sprawowanie nadzoru nad działalnością kuratorów sądowych. Byłoby to też spójne z art. 35d. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Opinia pozytywna.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pozytywna opinia strony rządowej, a zatem rozpatrzyliśmy zmianę dwudziestą piątą z uwagą Biura Legislacyjnego.

Zmiana dwudziesta szósta? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Zmiana dwudziesta siódma? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany dwudziestej ósmej są uwagi?

Legislator Łukasz Nykiel:

Mamy.

Zastępca przewodniczącego Krajowej Rady Kuratorów Jacek Bem:

Mamy jeszcze uwagi do zmiany dwudziestej siódmej.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Do dwudziestej siódmej, tak? Proszę bardzo, pan przewodniczący.

Zastępca przewodniczącego KRK Jacek Bem:

Dziękuję za udzielenie głosu. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, nazywam się Jacek Bem, jestem zastępcą przewodniczącego Krajowej Rady Kuratorów. Chciałbym się odnieść do zmiany dwudziestej siódmej. Podczas prac komisji specjalnej padło wiele argumentów, ale nie wszyscy państwo posłowie mogli uczestniczyć w tym posiedzeniu. Ja bym chciał zwrócić uwagę, że rzeczywiście potwierdzamy, iż te 24 postulaty, które wskazał minister sprawiedliwości, stały się faktem i są opisane w tym projekcie nowelizacji, ale jest też kilka zapisów, z którymi środowisko kuratorów się nie godzi.

W art. 27 jest ograniczenie samorządności kuratorów. W 2001 roku kuratorzy stali się zawodem zaufania publicznego i uzyskali tak zwany samorząd zawodowy. To są atrybuty, które uważam, że powinny być rozszerzane, a w tym przypadku środowisko kuratorów jest tego pozbawione, ponieważ nie mamy realnego wpływu na wybór kuratora okręgowego, co obecnie ma miejsce. Chciałbym, abyście państwo posłowie też byli świadomi, że ten zapis w poprawce nr 27 wprowadza dla kuratorów negatywne zmiany. Otóż, jeżeli chodzi o zawód zaufania publicznego, to pozostawia nam się obowiązki, czyli ślubowanie, do tego mamy wykształcenie kierunkowe magisterskie, musimy odpowiadać przed

kodeksem etyki, musimy być nieskazitelnego charakteru, natomiast jeżeli chodzi o pozostałe atrybuty samorządu, to one w tej chwili i w tej poprawce są nam ograniczane.

Chciałbym też zwrócić uwagę na jedną kwestię, że w przypadku druku nr 2661 trwa proces legislacyjny, rządowy projekt o ratownikach medycznych, gdzie tworzy się nowy projekt. Nasz jest dwudziestoletni, a tutaj tworzy się nowy zawód zaufania publicznego z naprawdę ciekawie rozbudowanym samorządem. To rzeczywiście można uznać za wzorcowy projekt samorządu, tymczasem w naszym przypadku ten samorząd jest ograniczony. Chciałbym żebyście tutaj, szanowni posłowie, zwrócili na to szczególną uwagę, żeby się nie okazało, że pewne poprawki doprowadzą do sytuacji, że przestaniemy być zawodem zaufania publicznego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy pan minister? Nie, bo już rozpatrzyliśmy zmianę dwudziestą siódmą, natomiast ten głos strony społecznej z całą pewnością przez stronę rządową będzie uwzględniany w przyszłości.

Zmiana dwudziesta ósma. Pan mecenas.

Legislator Łukasz Nykiel:

Tutaj mamy jedną uwagę do lit. c) do trzeciego tiretu do dodawanego pkt 16. Proponowalibyśmy zmianę w stosunku do sprawozdania podkomisji. Chodzi o sporządzanie oraz przedkładanie prezesowi sądu okręgowego sprawozdania, a nie „sprawozdań", gdyż chodzi o sprawozdanie z przeprowadzonych w danym roku wizytacji lub lustracji. Chodzi o złożenie jednego sprawozdania, a nie kilku, do czego mogłaby skłaniać taka redakcja. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Opinia pozytywna.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Opinia pozytywna, a zatem z tą uwagą zmiana dwudziesta ósma została rozpatrzona.

Do zmiany dwudziestej dziewiątej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany trzydziestej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany trzydziestej pierwszej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany trzydziestej drugiej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany trzydziestej trzeciej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany trzydziestej czwartej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany trzydziestej piątej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany trzydziestej szóstej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany trzydziestej siódmej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany trzydziestej ósmej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany trzydziestej dziewiątej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Zmiana czterdziesta? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Zmiana czterdziesta pierwsza? Proszę bardzo.

Legislator Łukasz Nykiel:

Jedna uwaga do art. 51 ust. 1 pkt 4. Propozycja zastąpienia wyrazu „wyrażenie" wyrazami: wyrażanie opinii w tym zakresie. Skoro jest mowa o wysłuchiwaniu informacji kuratora okręgowego, to również o wyrażaniu opinii w tym zakresie. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Opinia pozytywna.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Opinia pozytywna, a zatem z tą uwagą Biura Legislacyjnego zmiana czterdziesta pierwsza została rozpatrzona.

Do zmiany czterdziestej drugiej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany czterdziestej trzeciej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Do zmiany czterdziestej czwartej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany czterdziestej piątej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany czterdziestej szóstej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany czterdziestej siódmej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany czterdziestej ósmej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany czterdziestej dziewiątej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany pięćdziesiątej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany pięćdziesiątej pierwszej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany pięćdziesiątej drugiej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany pięćdziesiątej trzeciej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany pięćdziesiątej czwartej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany pięćdziesiątej piątej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany pięćdziesiątej szóstej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany pięćdziesiątej siódmej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany pięćdziesiątej ósmej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany pięćdziesiątej dziewiątej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany sześćdziesiątej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany sześćdziesiątej pierwszej? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Do zmiany sześćdziesiątej drugiej? Proszę bardzo panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

W zmianie sześćdziesiątej drugiej w lit. b) w ust. 2 jest propozycja redakcji: po upływie połowy terminu określonego w ust. 1. Skoro jest mowa o orzeczeniu o ukaraniu jedną z kar, to naszym zdaniem redakcja powinna być: po upływie połowy terminu, a nie „terminów", jak jest w sprawozdaniu. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Opinia pozytywna.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Z pozytywną opinią ministerstwa do uwagi Biura Legislacyjnego rozpatrzyliśmy zmianę sześćdziesiątą drugą.

Zmiana sześćdziesiąta trzecia? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Zmiana sześćdziesiąta czwarta? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Zmiana sześćdziesiąta piąta? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Zmiana sześćdziesiąta szósta? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Zmiana sześćdziesiąta siódma? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Zmiana sześćdziesiąta ósma? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Zmiana sześćdziesiąta dziewiąta? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Zmiana siedemdziesiąta? Nie ma uwag. Rozpatrzona.
Zmiana siedemdziesiąta pierwsza? Nie ma uwag. Rozpatrzona.

Zmiana siedemdziesiąta druga? Proszę bardzo, najpierw pan przewodniczący. Chociaż może lepiej jak Biuro Legislacyjne będzie najpierw, to później panu przewodniczącemu będzie łatwiej.

Legislator Łukasz Nykiel:

My mamy korektę czysto redakcyjną. Dopiero przy ocenie sprawozdania podkomisji, wyszło nam podczas analizy, że w ust. 2 powinniśmy użyć liczby mnogiej. Mówię o art. 91: Ryczałt, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 wynosi 8%, a w wypadkach określonych w ust. 1 pkt 3 i 4 wynosi 10% kwoty bazowej. Mamy tutaj „wypadek", który jest określony w pkt 3 i 4, więc należy użyć liczby mnogiej. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Opinia pozytywna.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Pan przewodniczący, jak rozumiem nie legislacyjnie tylko merytorycznie?

Zastępca przewodniczącego KRK Jacek Bem:

Tak, ja chciałem się odnieść do zmiany siedemdziesiątej drugiej. Otóż w pracach podkomisji specjalnej środowisko kuratorów pozytywnie zaopiniowało te poprawki, jednak są tutaj wprowadzone zmiany dotyczące wysokości ryczałtów. Podczas posiedzenia komisji specjalnej podnieśliśmy, że także w art. 90 są wypłacane ryczałty za chociażby prowadzenie wywiadów. Tutaj była deklaracja ze strony rządowej w osobie pana ministra Wosia, że pochyli się i rozważy ewentualne zmiany w art. 90. Czy w tej kwestii zapadły jakieś decyzje?

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

I pan jeszcze chciałby. Proszę bardzo.

Przedstawiciel KNSZZ „Ad Rem" Grzegorz Kozera:

Wysoka Komisjo, ja również w odniesieniu do art. 72. My oczywiście doceniamy poprawkę, która została wniesiona przez panią poseł podczas prac podkomisji, dotyczącą zwiększenia ryczałtu do 8%, natomiast już podczas prac podkomisji sygnalizowaliśmy, że mamy lukę wynikającą ze spójności przepisów. W rozporządzeniu ministra sprawiedliwości z 12 października 2022 r. w sprawie przeprowadzania wywiadów środowiskowych o nieletnich w § 2 ust. 2 przewidziano możliwość zlecania takich wywiadów do wykonania społecznym kuratorom sądowym. W tym rozporządzeniu nie przewidziano, żeby w jakikolwiek sposób kuratorzy społeczni uzyskiwali zwrot kosztów za przeprowadzenie takich czynności. Wydaje się, że powinno być to uregulowane w art. 91 poprzez dodanie odpowiedniego punktu, na przykład pkt 2a, w którym będzie mowa o tym, że za przeprowadzenie takiego wywiadu w trybie ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich kuratorowi społecznemu przysługuje ryczałt.

Dodatkowo mamy takie przemyślenia, że jeżeli chodzi o zwiększenie kwoty ryczałtu w sprawach, w wywiadach z art. 214 i w sprawach o rozwód, separację, istnienie lub nieistnienie związku małżeńskiego, to w 100% podzielamy stanowisko naszych przedstawicieli z Krajowej Rady Kuratorów, że wprowadzamy swoistą dysproporcję, ponieważ kuratorzy społeczni, którzy de facto w toku wykonywania wywiadów środowiskowych wykonują te same czynności, czyli muszą dojechać do miejsca przeprowadzenia wywiadu, muszą poświęcić czas, żeby go przeprowadzić, jak również muszą zaangażować w jakimś stopniu energię elektryczną, materiały piśmiennicze, et cetera, inaczej będą mieli zwracane koszty za wywiady z art. 214 i w sprawach o rozwód i separację, a zdecydowanie niżej w pozostałych kategoriach spraw. Należy podkreślić, że akurat te dwie kategorie spraw z art. 214 i w sprawach o rozwód i separację to kategorie spraw, w których tych wywiadów zleca się stosunkowo niewiele. Największa liczba spraw, w których kuratorzy społeczni wspomagają kuratorów zawodowych, to są wywiady w sprawach na etapie postępowania wykonawczego nieobjętych dozorem lub nadzorem. Wydaje się, że jest tutaj pewna nieuzasadniona dysproporcja.

Dodatkowo proponuję, żeby zwrócić uwagę na to, że za czynności, które są czynnościami bardzo złożonymi i wymagającymi od kuratora wyjątkowego kunsztu i wyjątkowego przygotowania, obciążającymi go również emocjonalnie w bardzo znacznym stopniu, czyli za odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub opiece i za obecność przy kontaktach rodzica z dzieckiem, ta różnica w ryczałcie wynosi zaledwie 2% pomiędzy przeprowadzeniem wywiadu a czynnością, powiedziałbym bardzo złożoną. Proponujemy tutaj, żeby w odniesieniu do takich kontaktów rozważyć jednak możliwość takiej formy rozliczenia ryczałtu, żeby był on przyznawany za każdą godzinę obecności przy kontakcie. Jest to również istotne z punktu widzenia stron, które ponoszą koszty. Jeżeli na obecnym etapie tak samo wynagradzany jest jednogodzinny czy dwugodzinny kontakt w obecności kuratora, to strony mogą mieć uzasadnione wątpliwości, że ktoś jest na ośmiogodzinnym czy dziewięciogodzinnym kontakcie w obecności kuratora i ponosi taką samą odpłatność jak ten, który jest tylko przez dwie godziny. Proponuję, żeby Wysoka Komisja pochyliła się nad tymi zagadnieniami i ewentualnie rozważyła wprowadzenie stosownych poprawek w tym artykule. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan minister?

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ja chciałem tylko nadmienić i przypomnieć, że podniesienie z 4% na 8% to dla budżetu koszt milionów złotych, co wydaje się być dużym osiągnięciem. Co istotne, wśród ryczałtów dla kuratorów społecznych przewidujemy czynności zlecone przez sąd na podstawie art. 598^6 k.p.c., a mianowicie odebranie dzieci, o czym pan przewodniczący wspominał, a to jest nie tylko ryczałt. Czyli teraz będą już cztery przypadki dla kuratorów społecznych, ale w związku z ust. 3 obowiązującej ustawy ryczałt, o którym mowa w ust. 1 i 2, przysługuje także kuratorom zawodowym. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję bardzo. A zatem zmianę siedemdziesiątą drugą mamy… Aha, jeszcze pan przewodniczący. Proszę.

Zastępca przewodniczącego KRK Jacek Bem:

Dziękuję za udzielenie głosu. Ja bym chciał tylko zauważyć, że art. 90 oraz art. 91 mają różne źródła finansowania, jeżeli chodzi o zadania. Te różnice między art. 90 i art. 91 to tak naprawdę w art. 90 nie zwiększamy na tę chwilę żadnych środków, jeżeli chodzi o wydatki.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję. Z uwagą Biura Legislacyjnego zmiana siedemdziesiąta druga została rozpatrzona.

Do zmiany siedemdziesiątej trzeciej nie ma uwag. Rozpatrzona.

Art. 2? Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 3? Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 4? Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 5? Nie ma uwag. Rozpatrzony.

Art. 6? Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Tu mamy jedno pytanie do strony rządowej. Mamy pewną wątpliwość co do konieczności zawarcia w przepisie ust. 1. On brzmi, że „Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy osoby będące aplikantami kuratorskimi stają się aplikantami kuratorskimi w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą". Tego rodzaju przepisy czasami rzeczywiście są stosowane w ustawach nowelizujących, chociaż częściej spotyka się je przy zupełnie nowych ustawach, żeby tu nie było wątpliwości, że osoby, które były aplikantami w rozumieniu ustawy, która jest uchylana, stają się aplikantami w rozumieniu ustawy, która zastępuje tę uchylaną. Mamy tutaj wątpliwość, czy ten przepis w ogóle jest potrzebny. Skoro oczywiście zmieniają się niektóre zasady naboru na aplikację, my to widzimy, do tego jest chociażby przepis w ust. 2, że „aplikacja kuratorska rozpoczęta i niezakończona przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy odbywa się na podstawie przepisów dotychczasowych". Pojawiają się oczywiście nowe przesłanki do uzyskania statusu aplikanta, chociażby brak karalności za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, natomiast te modyfikacje będą stosowane od momentu, kiedy wejdą w życie. Tak naprawdę wydaje się, że one nie dotyczą tych osób, które są tymi aplikantami. Jedyna rzecz, która może budzić pewne wątpliwości, to rezygnacja z odpowiedzialności porządkowej za przewiny aplikanta kuratorskiego. Od momentu wejścia w życie ustawy będzie on ponosił odpowiedzialność dyscyplinarną tak jak kuratorzy zawodowi. Pytanie jest następujące. Jest specjalny przepis dotyczący postępowań dyscyplinarnych, który jest zawarty w art. 7. Wydaje się, że w art. 6 ta kwestia nie jest objęta dyspozycją art. 6 ust. 1. Miałbym więc prośbę, żeby pan minister bądź współpracownicy wyjaśnili nam potrzebę art. 6 ust. 1. Dziękuję.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Panie przewodniczący, jeśli można.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Tak, proszę.

Sekretarz stanu w MS Michał Woś:

Uważamy, że ten przepis jest konieczny i jest celowo wprowadzony w związku z tym, że ustawa w sposób istotny modyfikuje cztery przestrzenie dotyczące aplikantów. Po pierwsze, wprowadza nową przesłankę do uzyskania statusu aplikanta. Po drugie, modyfikuje wymagania w zakresie wykształcenia na aplikanta. Po trzecie, wprowadza jednolite zasady naboru na aplikację. Po czwarte, w końcu zmienia odpowiedzialność z kary porządkowej na odpowiedzialność dyscyplinarną. Pojawiły się w takim razie wątpliwości czy aplikanci w związku ze stosowaniem starych przepisów będą zachowywali swój status aplikanta, czy nie? Jest to celowy zabieg i proszę uprzejmie o pozostawienie tego przepisu w tym kształcie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Ast (PiS):

Dziękuję, panie ministrze. A zatem art. 6 rozpatrzyliśmy.

Do art. 7? Nie ma uwag. Rozpatrzyliśmy.

Do art. 8? Nie ma uwag. Rozpatrzyliśmy.

Do art. 9? Nie ma uwag. Rozpatrzyliśmy.

Do art. 10? Nie ma uwag. Rozpatrzyliśmy.

Wszystkie zmiany i artykuły zostały rozpatrzone. Przechodzimy do głosowania nad całością projektu ustawy, nad całością sprawozdania.

Kto z państwa jest za przyjęciem ustawy, proszę o naciśnięcie przycisku? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał od głosu? Dziękuję. Zamykam głosowanie. Proszę wyświetlić wyniki. Głosowało 13 posłów: 10 za, przeciw (0), wstrzymało się 3. Projekt ustawy został przyjęty przez Komisję.

Pozostaje wyznaczenie posła sprawozdawcy. Proponuję, aby sprawozdawcą była pani przewodnicząca podkomisji pani poseł Elżbieta Płonka. Nie ma sprzeciwu, a pani poseł oczywiście się zgadza. Dziękuję wszystkim państwu. Dziękuję stronie społecznej, stronie rządowej, Biuru Legislacyjnemu i całej Komisji. Zamykam posiedzenie Komisji.